

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ

(назва дисципліни)

підготовки _____ **бакалавра** _____

(назва освітнього рівня)

спеціальності _____ **014.07 Середня освіта (Географія)** _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Середня освіта. Географія. Економіка

(назва освітньо-професійної, освітньо-наукової / освітньо-творчої програм)

*Силабус навчальної дисципліни складено
для денної та заочної форми навчання*

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Регіональні проблеми стійкого розвитку»
підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014.07
Середня освіта (Географія), освітньо-професійної програми Середня освіта.
Географія. Економіка

Укладач: Новосад О. В., старший викладач кафедри економічної та соціальної
географії, кандидат економічних наук

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри
економічної та соціальної географії**
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

В. о. завідувача кафедри:

 Погребський Т. Г.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> Спеціальність <u>014.07 Середня освіта (Географія)</u> Освітньо-професійна програма <u>Середня освіта. Географія. Економіка</u> Освітній ступінь: <u>Бакалавр</u>	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 год./ 5 кредитів		Рік навчання – 4
		Семестр – 7
		Лекції – 28 год.
		Практичні (семінари) – 26 год.
		Лабораторні – 0 год.
		Самостійна робота – 88 год.
		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: залік

Таблиця 1а

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> Спеціальність <u>014.07 Середня освіта (Географія)</u> Освітньо-професійна програма <u>Середня освіта. Географія. Економіка</u> Освітній ступінь: <u>Бакалавр</u>	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 год./ 5 кредитів		Рік навчання – 4
		Семестр – 8
		Лекції – 4 год.
		Практичні (семінари) – 10 год.
		Лабораторні – 0 год.
		Самостійна робота – 118 год.
		Консультації – 18 год.
		Форма контролю: залік

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Новосад Оксана Володимирівна

Науковий ступінь - кандидат економічних наук

Посада – старший викладач кафедри економічної та соціальної географії

Контактна інформація викладача: (м. т. 0505614037, Novosad.Oksana@eenu.edu.ua)

Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

ІІІ. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «**Регіональні проблеми стійкого розвитку**» є складовою циклу вибірових навчальних дисциплін спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) за ОПП «Середня освіта. Географія. Економіка». Актуальність вивчення даної дисципліни зумовлюють факти різкого росту негативних наслідків нехтування принципами сталого розвитку. Стрімкий розвиток сучасної індустріальної цивілізації призвів до кризи та до проблем стійкого розвитку, що охоплюють різноманітні аспекти людського життя на всій планеті. Поступове усвідомлення нових проблем та загроз спонукає до пошуку принципово нових підходів у соціально-економічному розвитку та природокористуванні. Важливо розуміти, що стійкий розвиток світу або окремих регіонів – це збалансований, керований, науково організований довготривалий

розвиток, який відбувається в умовах гармонійної взаємодії економічної, соціальної та екологічної складових і лише при переході на шлях сталого, або всебічно збалансованого, розвитку та на основі принципів узгодженої політики щодо охорони і раціонального використання екосистем можна забезпечити надійне майбутнє нинішньому і прийдешнім поколінням.

Цілями дисципліни є набуття знань і професійних компетенцій, які дозволять розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в контексті стратегії сталого розвитку.

Набуті знання і вміння будуть необхідними як у сфері реалізації стратегій сталого розвитку, з врахуванням результатів та наслідків технологічної революції у всіх сферах діяльності людини та країни, так і у впровадженні нових підходів до оцінки та розробки стратегій соціально-економіко-екологічного розвитку регіонів

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни.

Пререквізити

Загальні знання із шкільного курсу географії, історії, математики, інформаційних технологій та ін. Дисципліни вивчені на попередніх курсах (географія населення з основами демографії, географія промисловості, географія транспорту та ін.) лише вдосконалять набуті знання. Вивчення даного курсу є цікавим і не викликає труднощів для вивчення широкого кола слухачів.

Постреквізити:

Вивчення даної дисципліни дасть можливість розуміння процесу формування та впровадження стратегії та програми ефективного розвитку територій на засадах сталості. На основі даних знань можливе вивчення дисциплін: організаційно-економічне забезпечення стратегії економічного зростання, теорія сталого розвитку, кількісні методи в географії, просторовий аналіз, основи раціонального природокористування, географічне моделювання і прогнозування та ін.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти знань щодо гармонізації відносин природи і суспільства в умовах поглиблення глобалізаційних процесів та формування нових вимог до переходу на сталий розвиток, а також формування ефективної системи управління на локальному, регіональному та глобальному рівнях з урахуванням стратегічних пріоритетів екологоорієнтованого розвитку регіонів

Основними *завданнями* навчальної дисципліни є:

- ✓ вивчення сутності та основних понять і принципів концепції сталого розвитку суспільства;
- ✓ формування свідомості та відповідальності за екологічні, економічні та соціальні наслідки для суспільства;
- ✓ імплементацію екологічних, економічних та соціальних імперативів у їх наукову діяльність;
- ✓ формування вмінь здійснювати діагностику загроз і ризиків сталому розвитку;
- ✓ оцінювати рівень ризиків та їх вплив на соціально-економічний розвиток регіонів;
- ✓ розробляти підходи щодо обґрунтування регіональної стратегії сталого розвитку.

IV. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ).

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати**:

- характеристику основних глобальних проблем людства та різних регіонів світу в контексті стійкого розвитку;
- проблеми раціонального використання природно-ресурсного потенціалу регіонів світу;
- проблематику стійкого розвитку в напрямі галузевої спеціалізації та форм участі в міжнародних економічних зв'язках країн регіонів світу;
- проблемні аспекти демографічного розвитку населення регіонів світу;
- тенденції та проблеми розвитку країн регіонів світу;

- проблемні аспекти функціонування господарства країн регіону, експертно-імпортних відносин;
- проблеми дослідження внутрішніх відмінностей історико-географічних регіонів, характерних рис сучасного розвитку.

Після вивчення дисципліни студенти повинні **вміти**:

- використовуючи теоретичні знання аналізувати, встановлювати, формувати та впроваджувати стратегії та програми ефективного розвитку територій на засадах сталості;
- шукати нові шляхи вирішення регіональних проблем стійкого розвитку;
- вирішувати новітні кейси та проводити експериментів в ключі сталого розвитку;
- порівнювати, картографувати основні показники, що характеризують регіональні особливості;
- вміти характеризувати природні та соціально-економічні умови розвитку регіонів, визначати проблеми та перспективи їх стійкого розвитку;
- відстежувати та враховувати сучасні зміни соціального, економічного та екологічного життя регіонів світу.

Отримання даних знань і вмінь надасть можливість майбутнім педагогам, ґрунтовніше висвітлити окремі теми шкільного курсу географії та економіки, оскільки тематику даної дисципліни можна впроваджувати у програми «Географія», «Економіка» для учнів, розроблені на основі діючого Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти та відповідно до положень концепції Нової української школи.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія), освітньо-професійна програма: «Середня освіта. Географія. Економіка» вивчення дисципліни «Регіональні проблеми стійкого розвитку» сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності вчителя географії та економіки із застосуванням сучасних теорій та методів географічної, економічної та психолого-педагогічних наук, із використанням комплексу міждисциплінарних даних, за умов недостатності інформації та невизначеності умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність свідомо ставитись до вимог суспільства, усвідомлювати свої права та обов'язки як громадянина України, діяти на засадах етичних мотивів соціально, відповідально і свідомо.

ЗК 2. Знання й розуміння предметної професійної діяльності та здатність до професійного розвитку та навчання впродовж життя.

ЗК 3. Здатність до використання сучасних, у тому числі інформаційних технологій, володіння навичками застосування програмних засобів.

ЗК 4. Здатність до письмової й усної комунікації державною мовою.

ЗК 6. Здатність до комунікативної толерантності у професійній сфері, володіння етикою ділового спілкування (учні, вчителі, батьки).

ЗК 7. Здатність працювати автономно та в команді, забезпечувати якість виконання робіт і оцінювання їх результатів, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Здатність до пошуку, обробки та критичного аналізу інформації з різних джерел, до інноваційного мислення, креативності, до генерування нових ідей.

ЗК 9. Здатність до використання знань в практичній діяльності, до адаптації та дії в нових умовах

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 1. Здатність застосовувати набуті географічні, економічні та психолого-педагогічні компетентності для формування в учнів ключових і предметних компетентностей на рівні базової середньої освіти.

ФК 2. Здатність якісно організовувати освітній процес, використовувати різні види і

форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів, добирати ефективні методики, технології та здійснювати інтегроване навчання.

ФК 3. Здатність до організації безпечного освітнього середовища (зокрема для дітей з особливими освітніми потребами), створення сприятливих умов для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ФК 4. Здатність забезпечувати безпечне проведення краєзнавчої дослідницько-пошукової діяльності учнів у закладах освіти.

ФК 5. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їх громадянської активності.

ФК 6. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ПК 1. Здатність використовувати поняття, концепції, теорії географії й економіки для комплексної характеристики природних та соціально-економічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).

ПК 2. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти і пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

ПК 4. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах і країнах.

ПК 5. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації її природи, населення і господарства.

ПК 7. Здатність відтворювати основні теорії та закони економіки, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів системних економічних знань, компетентності підприємливості та фінансової грамотності.

ПК 8. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності, системне географічне мислення при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів.

ПК 9. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей у світі, регіонах, країнах.

ПК 10. Здатність виконувати прийоми опису, аналізу, систематизації інформації, отриманої із загальногеографічних та тематичних карт, представляти за картами комплексну географічну оцінку території, укладати картографічні твори з використанням сучасних інформаційних технологій.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання географії, економіки/підприємництва та фінансової грамотності в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).

ПРН 4. Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.

ПРН 5. Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.

ПРН 7. Добирає і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків.

ПРН 10. Знає термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру географічної та економічної наук, закони і закономірності, різні погляди на проблемні питання сучасної географії й економіки.

ПРН 13. Уміє пояснювати зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулює наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства.

ПРН 14. Усвідомлює роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних та економічних чинників її розвитку.

ПРН 15. Володіє методами навчання користуватися географічною та картографічною

мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми використання картографічної продукції при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій.

ПРН 16. Знає, розуміє і здатний використовувати рекомендації з методики географії, інтегрованих курсів природничої галузі, економіки/підприємництва та фінансової грамотності, міжгалузевих інтегрованих курсів.

ПРН 17. Уміє забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів в освітньому процесі та у позакласній діяльності; демонструє здоровий спосіб життя.

ПРН 19. Дотримується норм академічної доброчесності у процесі навчання і професійній діяльності.

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю* / Бали
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Теоретично-концептуальні засади стійкого розвитку						
Тема 1. Поняття стійкого розвитку. Основи розвитку і стійкості систем.	10	2	2		6	ДС, ІРС
Тема 2. Концепція сталого розвитку. Цілі, завдання, проблеми стійкого розвитку.	13	2	2	1	8	ДС, ІРС
Тема 3. Регіональна політика сталого розвитку. Фактори, що впливають на розвиток і формування державної регіональної політики.	13	2	2	1	8	ДС, ІРС
Тема 4. Наукові і світоглядні основи формування засад сталого розвитку. Принципи забезпечення сталого розвитку.	10	2	2		6	ДС, ІРС
Тема 5. Поняття глобальних проблем сучасності. Основні підходи та класифікація. Проблеми країн розвинутого світу та країн, що розвиваються.	11-	2	2	1	6	ДС, РМГ
Тема 6. Індикатори сталого (збалансованого) розвитку. Системи індикаторів. Інтегральні індикатори	13	2	2	1	8	ДС, РМГ
Модульна контрольна робота № 1						МКР / 30
Разом за змістовим модулем 1	70	12	12	4	42	
Змістовий модуль 2.						
Концепція стійкого розвитку України.						
Підходи до вирішення регіональних проблем в контексті стійкого розвитку						
Тема 7. Концепція переходу України до сталого розвитку. Мета та принципи.	12	2	2		8	ДС, РМГ
Тема 8. Економічний вимір сталого розвитку. Вирішення проблем розвитку національної економіки на засадах сталого розвитку	15	3	3	1	8	ДС, РМГ
Тема 9. Розв’язання проблем соціального вектору сталого розвитку. Освіта, ріст інтелектуального потенціалу, охорона здоров’я – як соціальні пріоритети.	15	3	3	1	8	ДС, РМГ
Тема 10. Пріоритети сталого розвитку України в екологічній сфері.	15	4	2	1	8	ДС, РМГ
Тема 11. Формування екологічної культури. Філософські і нормативні складові екологічної етики.	10	2	2		6	ДС, ІРС

Тема 12. Стратегія стійкого розвитку Волинської області: проблеми та перспективи.	13	2	2	1	8	ДС, РМГ
Модульна контрольна робота № 2						МКР / 30
Разом за змістовим модулем 2	80	16	14	4	46	
Усього годин	150	28	26	8	88	100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю* / Бали
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретично-концептуальні засади стійкого розвитку						
Тема 1. Поняття стійкого розвитку. Основи розвитку і стійкості систем. Концепція сталого розвитку. Цілі, завдання і проблеми стійкого розвитку. Індикатори сталого (збалансованого) розвитку.	19 ^{1/2}	1/2	1	3	15	ДС, ІРС
Тема 2. Наукові і світоглядні основи формування засад сталого розвитку. Принципи забезпечення сталого розвитку.	18 ^{1/2}	1/2	1	2	15	ДС, ІРС
Тема 3. Регіональна політика сталого розвитку. Фактори, що впливають на розвиток і формування державної регіональної політики.	16 ^{1/2}	1/2	1	2	13	ДС, ІРС
Тема 4. Поняття глобальних проблем сучасності. Основні підходи та класифікація. Проблеми країн розвинутого світу та країн, що розвиваються.	18 ^{1/2}	1/2	1	2	15	ДС, ІРС
Модульна контрольна робота № 1						МКР / 30
Разом за змістовим модулем 1	73	2	4	9	58	
Змістовий модуль 2. Концепція стійкого розвитку України. Підходи до вирішення регіональних проблем в контексті стійкого розвитку						
Тема 5. Концепція переходу України до сталого розвитку. Мета та принципи. Економічний вимір сталого розвитку. Вирішення проблем розвитку національної економіки на засадах сталого розвитку	19 ^{1/2}	1/2	1	3	15	ДС, ІРС
Тема 6. Розв’язання проблем соціального вектору сталого розвитку. Освіта, ріст інтелектуального потенціалу, охорона здоров’я – як соціальні пріоритети.	19 ^{1/2}	1/2	2	2	15	ДС, ІРС
Тема 7. Пріоритети сталого розвитку України в екологічній сфері. Формування екологічної культури. Філософські і нормативні складові екологічної етики.	19 ^{1/2}	1/2	2	2	15	ДС, ІРС
Тема 8. Стратегія стійкого розвитку Волинської області: проблеми та перспективи.	18 ^{1/2}	1/2	1	2	15	РМГ, ІРС
Модульна контрольна робота № 3						МКР / 30
Разом за змістовим модулем 2	77	2	6	9	60	
Усього годин	150	4	10	18	118	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студентів включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих тем, питань, підготовку до семінарів, яка передбачає, зокрема, конспектування наукової і навчальної літератури, підготовку доповідей, круглих столів, презентацій.

Ефективність самостійної роботи студента викладач виявляє на практичних (семінарських) заняттях, під час тематичного опитування, перевірки конспектів, тощо та відображається в загальній оцінці за тему і змістовий модуль.

Кожна з визначених тем містить питання для додаткового, самостійного опрацювання. Питання самостійної роботи оголошуються викладачем як на лекціях, так і під час проведення практичних занять. Загалом, основне коло самостійної роботи студента буде стосуватись наступних питань:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (для денної / заочної форми навчання)
1	2	3
1.	Поняття регіону. Регіон як складова цілісного національного простору. Регіон як адміністративна, економічна та соціокультурна одиниця.	4/5
2.	Регіональна політика як сфера діяльності держави. Глобальні фактори, що впливають на розвиток і формування державної регіональної політики.	4/6
3.	Поняття глобальних проблем сучасності. Основні підходи та класифікація.	4/5
4.	Римський клуб, його значення та здобутки.	4/5
5.	Стратегія збалансованого (сталого) розвитку.	4/5
6.	Поняття глобалізація. Її прояв в різних сферах життя.	4/5
7.	Продовольча проблема в структурі політики глобальної безпеки.	4/5
8.	Екологічна проблема: регіональні аспекти.	4/6
9.	Демографічна проблема: регіональні відмінності.	4/5
10.	Проблема освоєння космосу.	4/5
11.	Проблема освоєння Світового океану.	4/5
12.	Проблема голоду. Глобальна проблема переїдання населення та незбалансованого харчування.	4/6
13.	Проблема вичерпування запасів прісної води у світі.	4/6
14.	Проблема глобальної безпеки.	4/6
15.	Міжнародна безпека і регіональні конфлікти.	4/5
16.	Проблема збереження біорізноманіття Землі.	4/6
17.	Проблема захворюваності населення: регіональні аспекти.	4/6

18.	Проблема бідності: регіональні аспекти	4/5
19.	Глобальна проблема подолання неграмотності населення держав світу.	4/6
20.	Глобальна проблема наркоманії: регіональні аспекти.	4/5
21.	Глобальна проблема злочинності: регіональні аспекти.	4/5
22.	Новітні глобальні проблеми людства	4/5
	Разом	88/118

VII. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань бакалаврів з дисципліни «Регіональні проблеми стійкого розвитку» здійснюється на основі результатів поточного та модульного контролю. Об'єктом оцінювання є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного, модульного контролю та заліку.

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу з дисципліни – 100 балів. За поточну успішність студент може отримати максимум – 40 балів, за виконання модулів – 60 балів.

Теми семінарських занять оцінюються від 3 до 5 балів кожне, залежно від складності завдань.

Самостійна робота оцінюється під час усних відповідей бакалаврів та включається до загальної оцінки теми під час практичного заняття.

Модульні контрольні роботи. Під час виконання модульних контрольних робіт оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набув студент після опанування тем змістових модулів. Модульна контрольна робота № 1 пишеться після опрацювання тем змістовного модуля 1 та оцінюється у 30 балів. Модульна контрольна робота № 2 проводиться аналогічно та оцінюється у 30 балів. Для заочної ф. н. передбачено 1 модульна контрольна робота, які оцінюються у 60 балів.

Розподіл балів за формами контролю (денна ф. н.)

Поточний контроль (мах = 40 балів)												Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						МКР1	МКР 2	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	30	30	100
3	3	3	3	3	4	3	4	4	4	3	3			

Розподіл балів за формами контролю (заочна ф. н.)

Поточний контроль (мах = 40 балів)								Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				МКР		
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	60	100	
5	5	5	5	5	5	5	5			

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У разі відсутності студента на практичних (семінарських) заняттях з об'єктивних причин, він має право виконати завдання, передбачені планом семінарських занять, і одержати відповідні оцінки. Відпрацювання пропущених занять має відбутися до останнього практичного (семінарського) заняття, у час передбачений графіком консультацій викладача.

Політика щодо академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

VIII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль: усне опитування на практичних заняттях та семінарах.

Модульний контроль: у формі двох (однієї) модульних контрольних робіт за темами змістовних модулів.

Підсумковий контроль: здійснюється за результатами поточного й модульного контролю в діапазоні від 0 до 100 балів.

Якщо у підсумку виконання всіх видів навчальної роботи з даної дисципліни студент набирає не менше 60 балів, то цей бал може бути зарахований як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни, за умови, що форма контролю - залік. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає залік. При цьому бали, набрані за результатами модульного оцінювання, анулюються.

Оцінка за залік визначається в балах (від 0 до 60 балів) за результатами усних відповідей на запитання з переліку питань до заліку. В цьому випадку підсумкова семестрова оцінка складається із суми поточної семестрової та екзаменаційної оцінок в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

IX. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Навчальна дисципліна оцінюється за 100 бальною шкалою. Переведення балів внутрішньої 100 бальної шкали в національну шкалу здійснюється наступним чином:

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

X. ПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ

1. Поняття стійкого розвитку. Основи розвитку і стійкості систем.
2. Світові саміти зі сталого розвитку
3. Концепція сталого розвитку. Цілі, завдання і проблеми стійкого розвитку
4. Регіональна політика сталого розвитку.
5. Фактори, що впливають на розвиток і формування державної регіональної політики.
6. Наукові і світоглядні основи формування засад сталого розвитку.

7. Принципи забезпечення сталого розвитку.
8. Поняття глобальних проблем сучасності. Основні підходи та класифікація.
9. Проблеми країн розвинутого світу та країн, що розвиваються.
10. Концепція переходу України до сталого розвитку. Мета та принципи.
11. Економічний вимір сталого розвитку.
12. Формування нової моделі економіки на засадах невиснажливого відновлювального природокористування
13. Зобов'язання за Кіотським протоколом
14. Вирішення проблем розвитку національної економіки на засадах сталого розвитку
15. Економічні проблеми природокористування та сталий розвиток
16. Розв'язання проблем соціального вектору сталого розвитку.
17. Освіта для сталого розвитку.
18. Зростання інтелектуального потенціалу та соціального статусу нації
19. Соціально-демографічна складова сталого розвитку держави та її територій
20. Охорона здоров'я населення, зниження смертності та подовження тривалості життя як соціальні пріоритети
21. Місцеві плани дій з охорони довкілля: роль громади.
22. Вирішення регіональних проблем як проектна діяльність.
23. Підтримка соціально орієнтованих способів ведення господарства
24. Пріоритети сталого розвитку України в екологічній сфері.
25. Формування екологічної культури.
26. Конвенція про охорону біологічного різноманіття
27. Реалізація національної екологічної стратегії України
28. Зміст і структура екологічної освіти в контексті сталого розвитку
29. Стратегічні пріоритети поводження з відходами в контексті світових тенденцій сталого розвитку
30. Поняття глобальних проблем сучасності. Основні підходи та класифікація.
31. Римський клуб, його значення та здобутки.
32. Стратегія збалансованого (сталого) розвитку.
33. Поняття глобалізація. Її прояв в різних сферах життя.
34. Продовольча проблема в структурі політики глобальної безпеки.
35. Екологічна проблема: регіональні аспекти.
36. Демографічна проблема: регіональні відмінності.
37. Проблема освоєння космосу.
38. Проблема освоєння Світового океану.
39. Проблема голоду. Глобальна проблема переїдання населення та незбалансованого харчування.
40. Проблема вичерпування запасів прісної води у світі.
41. Проблема глобальної безпеки.
42. Міжнародна безпека і регіональні конфлікти.
43. Проблема збереження біорізноманіття Землі.
44. Проблема захворюваності населення: регіональні аспекти.
45. Проблема бідності: регіональні аспекти
46. Глобальна проблема подолання неграмотності населення держав світу.
47. Глобальна проблема наркоманії: регіональні аспекти.
48. Глобальна проблема злочинності: регіональні аспекти.
49. Прояви глобальних проблем є на території України.
50. Новітні глобальні проблеми людства

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Нормативно-правова література

1. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
2. Указ Президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>

Основна література

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2008. 688 с.

2. Бицюра Ю. Проблеми забезпечення сталого економічного зростання та розвитку в Україні. // Географія та основи економіки в школі. - №5. 2006. С.10-18.
3. Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г. та ін. Стратегія сталого розвитку: Підручник / За ред. В.М. Боголюбова. Херсон: Олді-Плюс, 2012. 446 с.
4. Герасимчук З.В. Регіональна політика сталого розвитку: методологія формування, механізми реалізації. Луцьк: Надтир'я, 2001. 526с.
5. Голиков А.П., Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Вступ до економічної і соціальної географії. К.: Либідь, 1996. 320 с.
6. Гудзеляк І. І. Географія населення : навч. посібник / І. І. Гудзеляк. — Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2008. — 232 с.
7. Дейлі Герман. Поза зростанням. Економічна теорія сталого розвитку / Переклад з англ.: Інститут сталого розвитку. — К.: Інтелсфера, 2002. 312 с.
8. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Лебедева С.Н., Бикова М.С., Логвінова Н.С., Воронова О.В. Економіка зарубіжних країн: Навч. посібник. Видання 4-е, перероб. та доп. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 292 с.
9. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник. К.: ДП «Прінт сервіс». 2016. 109 с.
10. Коржнев М.М. Андріївський І.Д., Шеляг-Сосонко Ю.Р. та ін. Природно-ресурсний аспект розвитку України: Проект «Програма сприяння сталому розвитку в Україні». ПРООН. К.: Видавничий дім «КМ Academia», 2001. 109 с.
11. Книш М.М. Глобальні проблеми людства: навч. посібник / М.М. Книш, Л.І. Котик. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2015. 330 с.
12. Книш М. М., Котик Л. І. Політико-географічна глобалістика: навч.-метод. посібник для самост. роботи здобувачів. Львів : ЛНУ ім. І. Франка. 2012. 138 с.
13. Мельник Л.Г. Основи стійкого розвитку: навчальний посібник. – Суми: “Університетська книга”, 2005. 654 с.
14. Методичні матеріали для впровадження освітнього модуля «Основи стратегії сталого розвитку в Україні». Програма розвитку ООН в Україні. 2016. URL: https://www.sd4ua.org/wp-content/uploads/2015/02/metod_materialy_do_modulyu.pdf
15. Писаренко П.В., Самойлік М.С., Диченко О.Ю. Методичні засади впровадження еко-інновацій у контексті сталого розвитку сільських територій. Вісник ПДАА №4 2020 р. <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2020/04/16.pdf>
16. Перга Т.Ю. Глобальна екологічна політика та Україна: монографія . Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2014. 288 с.
17. Програма дій «Порядок денний на XXI століття». К.: Інтелсфера, 2000. 360 с.
18. Руденко Л. Г. Україна: основні тенденції взаємодії суспільства і природи в 20 ст. К.:Академперіодика, 2005. 320 с.
19. Соціально-економічна географія світу. Загальна частина. / За ред. С.П. Кузика. - Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. 256 с.
20. Самойлік М.С., Онищенко С. В. Ресурсно-екологічна безпека регіону : монографія. Полтава : Сімон, 2014. 317 с.
21. Самойлік М. С. Еколого-економічна оцінка забруднення навколишнього середовища в системі екологічно безпечного розвитку регіонів України : монографія / М. С. Самойлік,— Полтава : ПолтНТУ, 2012. 269 с.
22. Сталый розвиток промислового регіону: соціальні аспекти: моногр. / О.Ф. Новікова, О.І. Амоша, В.П. Антонюк та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2012. – 534 с.
23. Суліма Є. М., Шепелев М. А. Глобалістика : підручник. К.: Вища школа, 2010. 544 с.
24. Царик Л. П. Природокористування. Навчальний посібник. Тернопіль СМП «Тайп», 2015 – 398 с.
25. Царик Л.П. Прикладна екологія. Навчальний посібник. Ч.1. Біоекологічний і геоекологічний виміри . Тернопіль: СМП «Тайп», 2017. – 210 с.
26. Юрківський В.М. Країни світу: Довідник. К.: Либідь, 2001.-368 с.
27. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. К.: Либідь, 2000. 416 с.

Додаткова література

1. Веклич О.Формування економічного механізму сталого розвитку України (теоретико-концептуальні засади). Вісн. НАН України. 2000. № 6. С. 3–16.
2. Волощук В.М. Географічні проблеми сталого розвитку України. Укр. геогр. журн. 1998. № 1. С. 13–18.
3. Герасимчук З. Комплексна оцінка рівня сталого розвитку регіонів України. Економіка України. 2002. № 2. С. 34–42.

4. Герасимчук З. Наукові засади дослідження екологічної безпеки як фактора сталого розвитку. Економіка України. 2000. № 11. С. 63–69.
5. Грабинський І. Зовнішньоекономічний чинник у моделі національної еколого-економічної доктрини. Вісн. Львів. ун-ту. Сер. міжнар. відносин. Львів, 2000. Вип. 2. С. 464–470.
6. Гринів Л.С. Екологічно збалансована економіка: проблеми теорії. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2001. 240 с.
7. Економічний розвиток сучасних цивілізацій: Навч. посібник. / А.С. Філіпенко. К.: Либідь, 2000. 574 с.
8. Лавров В.В., Солодкий В.Д. Проект програми запровадження норм сталого розвитку у Чернівецькій області. Лісівництво і агролісомеліорація. Харків, 2006. Вип. 109. С. 69–80.
9. Методика еколого-економічної оцінки лісових ресурсів та збалансованості лісокористування за нормативами загальноєвропейської лісової сертифікації PEFC (Методичні рекомендації) / ІА УААН. Автори: В.В. Лавров, Г.В. Бондарук; упорядник – В.В. Лавров. К., 2008. 40 с.
10. Наукові основи сталого розвитку агроєкосистем України. Науково-методичні основи збалансованого природокористування в агропромисловому виробництві. Т. 2: Монографія / За ред. О.І. Фурдичка. К.: ДІА, 2012. 352 с.
11. Оцінка і напрямки зменшення загроз біорізноманіттю України / [О.В.Дудкін, А.В.Єна, М.М.Коржнєв та ін.]; відп. ред. О.В.Дудкін. К.: Хімджест, 2003. 400 с.
12. Паламарчук В.О., Мішенін Є.В., Кореньок П.І. Еколого-економічні та соціальні нариси з проблем природокористування: Монографія. К.: Пороги, 2004. 238 с.
13. Природно-ресурсний аспект розвитку України. Проект «Програма сприяння сталому розвитку в Україні»; кер. розд. Абіотичні ресурси І.Д.Андріївський; кер. розд. Біотичні ресурси Ю.Р.Шеляг-Сосонко. К.: Вид. дім «КМ Academia», 2001. 112 с.
14. Руденко Л.Г. Сталий розвиток: пошуки моделей сталого розвитку України. Укр. геогр. журн. 1998. № 1. С. 5–12.
15. Сансі М. Екологічне право ЄС. К.: ІМВ КНУ ім. Тараса Шевченка, 2004. 158 с.
16. Світова та європейська інтеграція / Н.А. Громадська, В.В. Дерєга. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/252/9.pdf>, С. 155-160.
17. Трегобчук В. Концепція сталого розвитку для України. Вісн. НАН України. 2002. № 2. С. 31–40.
18. Україна: проблеми сталого розвитку / Під ред. Б.М.Данилишина, Е.М.Лібанової. К.: РВПС України НАН України, 1997. 149 с.
19. Фурдичко О.І., Лавров В.В., Солодкий В.Д. Програма сталого розвитку Буковини. Агроекологічний журнал. 2007. № 2. С. 16–24.
20. Фурдичко О.І., Лавров В.В. Лісова галузь України у контексті збалансованого розвитку: теоретико-методологічні, нормативно-правові та організаційні аспекти: Монографія. К.: Основа, 2009. 424 с.